

KS. WŁADYSŁAW BOROWSKI CRL, *Psalmy. Komentarz biblijno-ascetyczny*, Wyd. OO. Karmelitów Bosych, Kraków 1983, ss. 464.

Bardzo odczuwamy braki komentarzy biblijnych wszelkiego typu w naszej rodzimej literaturze. Dlatego z radością należy powitać komentarz do Psalmów pióra biblisty krakowskiego, ks. Władysława Borowskiego CRL, który od lat pracował nad nowym przekładem Psalmów. Otrzymaaliśmy w ten sposób nowy przekład Psalmów (który to już z kolei!), a z nim krótki komentarz, który Autor określa jako biblijno-ascetyczny. W pracy translatorskiej Autor poszedł za sugestiami Luis Alonso Schökela, by możliwie wiernie naśladować oryginał. Dlatego Autor pojmuje swój przekład jako wierne naśladowanie oryginału (zob. s. 8). Zastosował Autor w swoim przekładzie nowe kryteria, a mianowicie: wers, hemistychny i strofa. Słusznie zwraca uwagę Autor, że „poezja hebrajska posiada własny system wersyfikacyjny” (tamże). Podstawą poezji hebrajskiej jest wers, który dzieli się na dwa lub trzy hemistychny (we wprowadzeniu występuje błędny zapis: chemistychny!). Hemistychny te wyodrębnił Autor graficznie inaczej niż w wierszu polskim: są one zapisane w osobnych liniach. „Gdybyśmy zapisali te wiersze (tzn. hemistychny — dop. JCh) w linii ciągłej — twierdzi Autor — inaczej odebraliśmy całość. Jeżeli podzielimy wiersz zgodnie z oryginałem, łatwiej zrozumiemy jego treść i sens” (tamże). Strofa jest to kilka wersów wyodrębnionych graficznie z całego poematu. Przekład Psalmów dokonany przez ks. Borowskiego jest stroficzny i stąd różni się od innych polskich przekładów. Poszczególne strofy zostały w przekładzie wyodrębnione graficznie. Propozycje translatorskie Autora, oparte na oryginalnym tekście hebrajskim, godne są uwagi i szerszego przedyskutowania. W tym miejscu ograniczam się tylko do zasygnalizowania tych pomysłów. Podobnie nie oceniam stylistycznej wartości nowego przekładu Psalmów. Wymagałoby to odrębnego studium.

Omawiany przekład-komentarz składa się niejako z trzech części. Pierwszą częścią jest obszerne wprowadzenie (ok. 50 stron), obejmujące: informacje ogólne o Psalmach i poezji hebrajskiej oraz zagadnienia szczegółowe takie, jak: *Psalmy a kult*, gatunki literackie Psalmów, teologia Psalmów w aspekcie duchowości i chrześcijańskie czytanie Psalmów. Drugą częścią jest przekład Psalmów wraz z komentarzem. Komentarz jest pozbawiony w zasadzie aparatu naukowego, choć przy trudniejszych kwestiach Autor uważa za celowe podeprzeć się autorytetami, np. w komentarzu do Ps 110 (109). Z racji swoich predylekcyj filologicznych ks. Borowski odwołuje się do paralel ugaryckich, jak to widzimy na przykładzie przytoczonego wyżej Psalmu. Ostatnia myśl komentarza jest cytatem przeważnie z dzieła *O naśladowaniu Chrystusa*. Trzecią częścią dzieła jest wybrana bibliografia.

Psalmy w przekładzie z komentarzem ks. Władysława Borowskiego są ważnym wydarzeniem na polskim (nie tylko teologicznym!) rynku wydawniczym ze względu przede wszystkim na nowy przekład, dokonany według osobnych kryteriów, oraz ze względu na dostępny dla wszystkich komentarz do tak ważnej księgi Pisma Świętego. Oby jednak w następnym wydaniu Szanowna Pani Korekta nie zasypiała gruszek w popiele.